

30.IV. Warszawa. Teatr Poniedziałkowy. Maksym Gorki: DOKUMENT LIRYCZNY. Scenariusz telewizyjny wg powieści „Matka” i reżyseria: Lidia Zamkow. W roli Matki: Mirosława Dubrawska.

Akcja znanej powieści Maksyma Gorkiego „Matka” rozgrywa się w okresie pierwszych strajków i ruchów rewolucyjnych jeszcze przed rewolucją 1905 roku. W tych historycznych chwilach najważniejsza stała się walka o uświadomienie mas robotniczych i chłopskich, o przygotowanie gruntu dla przyszłych przemian społecznych i o budzenie świadomości społecznej. Gorkiemu zarzucano wielokrotnie, iż jego utwory malują wizerunki ludzi z klas odchodzących, ludzi przeszłości. „Matka” jest dowodem, że autor „Wrogów” pojmował konieczność przemian społecznych i potrafił również przedstawić portrety bohaterów pozytywnych — stąd zapewne wielkie powodzenie zyskały wszystkie sceniczne przeróbki tej powieści. Największy sukces odniosła adaptacja Bertolta Brechta z roku 1932, utrzymana w konwencji teatru politycznego. Adaptacja telewizyjna Lidii Zamkow idzie w nieco innym kierunku. Bohaterka spektaklu prosta kobieta, która początkowo rozumie tylko, że jej obowiązkiem jest chronić własne dziecko przed niebezpieczeństwem, stopniowo przeistacza się w rewolucjonistkę, świadomie broniącą idei. Wokół tej centralnej postaci grupuje inscenizatorka innych bohaterów: młodych robotników, nauczycieli, inteligentów i chłopów. Widowisko ma charakter dokumentu — dzieje matki i jej przyjaciół rzucone zostały na szerokie tło historyczne; spojrzenie wstecz do początków ruchu rewolucyjnego uzupełnia spojrzenie w przyszłość do czasów nam współczesnych.

IRENA BOŁTUĆ